

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto skupaj naprej	K 25.—	celo leto naprej	K 30.—
pol leta	13.—	za Ameriko in vse druge dežele:	
četrt leta	6-50	celo leto naprej	K 35.—
na mesec	2-30		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izbaja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petlet vrsta za enkrat po 20 vin., za dvakrat po 18 vin., za trikrat ali večkrat po 16 vin. Parle in zahva vrsta 25 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpostavitve naročnine se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:		v upravništvu prejemani:	
celo leto naprej	K 24.—	celo leto naprej	K 22.—
pol leta	12.—	pol leta	11.—
četrt leta	6.—	četrt leta	5-50
na mesec	2.—	na mesec	1-90

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Bombe na Gorico.

ARTILJERJSKI BOJI NA ITALIJANSKI FRONTI.

Dunaj, 11. maja. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

Italijansko bojišče.

Zvišana artiljerijska delavnost je trajala na večini točk fronte tudi včeraj; zlasti živahna je bila v odseku Dojomičev med Peutelsteinom in Buchensteinom.

Neki italijanski letalec je vrgel dopoldne 2 bombi na trg in stolni trg v Gorici. Pri tem sta bili 2 civilni osebi ubiti in 33 ranjenih.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

9. maja. Na vsej fronti trajajo artiljerijski boji navzlic slabemu vremenu. V tofanskem odseku severno tretjega vrha je zasedel lastni oddelek važno sovražno pozicijo na višini 2835 metrov. Na Krnu so metale naše drzne patrulje, ki so prišle z vrha do potoka Lepenje, bombe na sovražne pozicije. V bližini cerkve Sv. Martina na Krasu je provzročila sovražna razstrelitev z minami nekoliko škode v enem naših tekočih jarkov in je zasula del sovražnih jarkov. V odgovor so razstrelili naši južno-zapadno Sv. Martina mino, vsled česar so bile sovražne pozicije zasute. Na živahni in dobro merjeni topovski ogenj jih je potem popolnoma porušil.

Italijansko bojišče.

Vojnoporočevalski stan, 10. maja: Italijani so ojačili včeraj svoje artiljerijske delovanje zopet na vsej fronti; na Tirolskem in Koroškem, kakor na doberdobski planoti in ob goriškem mostišču so njihove baterije živahno streljale. Infanterija je stopila v akcijo samo pri Sv. Martinu, kjer je poskusila popraviti izgubo prejšnjih dni, ali napadi so se izjalovili. Na Tirolskem se napadi zadnjega tedna za sedaj niso ponavljali. Podjetje v ozemlju Adamello, kakor tudi napadi na severni obronek doline Ledro, ki naj bi italijanski javnosti demonstrirali prodiranje proti

Tridentu, niso napredovali niti za korak. — E. L.

Iz vojaškega razmotrivanja k poročilu generalnega štaba 11. maja: Italijani so pričeli zopet s svojimi podjetji na fronti v Dolomiti in so močno obstreljevali naše pozicije na Sasso di Stria, na Tofani in Crodi del Ancona. Tudi na soški fronti in v odseku doline Bela, kakor tudi na južnotirolski meji je prišlo do topovskih bojev.

Zbit in sežgan italijanski vodilni zrakoplov.

»Tagespost« poroča o znanem uničenju italijanskega vodilnega zrakoplova tik goriškega vojaškega vežbališča med drugim: Uničenje se je izvršilo vsled eksaktnega sodelovanja naše artiljerije z našimi letalci in sijajne umetnosti manevriranja, kakor tudi vsled izborne tehnične oprave in oboroženja letalcev. Ogenj artiljerije je zaprl zrakoplovu pot, istočasno so ga napadli avstro-ogrski letalci živahno ter preprečili namen, da bi došel za italijansko fronto po črti, varni pred našo artiljerijo. Kakor se je obrnil zrakoplov, povsodi so mu sledili strelji iz strojnih pušk avstro-ogrskih letalcev. Užigalne patrone so učinkovale jako hitro in ogromni balon je padel na tla kakor kamen in vsi štirje letalci so bili razbiti, ako jih piso že poprej zadele krogle naših letalcev. Užigalne patrone so strašno orožje proti sovražnim zrakoplovom, so avstrijska iznajdba in se izdelujejo na Dunaju v tovarnah »Adler«. — Italijani so izgubili že prve mesece vojne dva najboljših vodilnih zrakoplovov: »Citta di Ferrara« in »Citta de Jesi«! — Z Goriškega nam poročajo, da je italijanski zrakoplov plul vedno nižje, da je bil prizor nekaj izredno veličastnega in groznega obnem in da so bili vsi štirje zrakoplovci strahovito ožgani po rokah in obrazu. Bili so sami višji častniki, med njimi en Francoz.

Naši letalci nad Brindisi.

Vojnoporočevalski stan, 11. maja. Vodja letalske skupine, ki je bila dne 4. maja nad Brindisi, pripoveduje: Celotni napad na pristanišče in kolodvor je trajal od 4. ure

20 minut do 5. popoldne. Glavni cilj napada so bila vojaška poslopja, zlasti razsežne kolodvorske naprave, kjer je stal vlak pri vlaku. V trenutku letalskega alarma se je spoznalo čisto razločno, kako se je promet ustavil, v sredo stoječih vlakov je priletela prva težka bomba in zadela. Strehe so odpadle od vagonov in posamezni kosi so letali okoli kot cunje. Kolodvor je zadelo več bomb. Kolodvor za ranžiranje je težko poškodovan. Dve veliki skladišči sta najbrže popolnoma porušeni. V arzenalu je bila močna eksplozija. Tudi skladišča olja in letalsko postajo so zadele bombe. Naši letalci so vrgli bomb za okoli 700 kilogramov na pristanišče in kolodvor. Naši piloti so hoteli mestu samemu prizanašati, ako se to ni povsem posrečilo, tiči vzrok v legi nekaterih vojaških objektov.

Francoski trgovinski minister v Rimu.

Rim, 11. maja. (Koresp. urad.) Francoski trgovinski minister Clementel je dospel sem.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

V Italiji primanjkuje lesa, zato je sklenila vlada v mornarične svrhe posekati deloma gozdove, med temi najlepše v Abelone v Toskanij.

Kakor poroča »Resto del Carlino«, je bil v italijanskem zrakoplovu, ki je bil te dni sestreljen na avstrijskih tleh, tudi poveljnik zrakoplovne brigade major Pastine, jeden izmed organizatorjev italijanskega letalstva. Kakor znano, so bili mrtvi vsi štirje letalci.

Italijanska javnost je razburjena, ker se nadaljuje umirovljenja na vodilnih mestih italijanske armade. Opozicijsalni listi prijemajo radi vpkovanja generalov Amavi in Avetta vojno ministrstvo, češ, da je potrebovalo jedno celo leto, predno je prišlo do prepričanja, ali je ta ali oni oficir sposoben za vodilno mesto. Iz tega sledi tudi, da doslej še ni nikakih uspehov; tako menijo opozicijski listi.

Italijanski ministrski svet bo imel jutri sejo, v kateri bo razgovora poleg tekočih stvari tudi o noti Amerike Nemčiji. Italijanska vlada je pričakovala, da pride do preloma med Ameriko in Nemčijo, zato je jako razočarana, ker se je konflikt obrnil na spravljivo stran.

Zapadno bojišče.

LJUTI BOJI PRI MORT HOMMU.

Berolin, 11. maja. (Kor. urad.) Wolfifov urad poroča: Veliki glavni stan:

Zapadno bojišče.

Nemška letala so obložila Dunkerque in železniške naprave pri Adinkerqu z bombami.

Na zapadnem bregu Mase so Francozi popoldne napadli naše pozicije pri Mort Hommu, zvečer pa jugovzhodno od višine 304. Obakrat se je njih napad razbil v ognju strojnih pušk in zapornem ognju artiljerije z velikimi izgubami za sovražnika. Neka bavarska patrulja je v gozdu Carmard vrela 45 Francozov. Število v bojih od 4. maja naprej za višino 304 vjetih neranjenih sovražnikov in mrtvih se je zvišalo na 53 častnikov in 1515 mož.

Na vzhodnem bregu Mase so se vršili v okolici gozda Caillotte vsi nočni boji z ročnimi granatami. Francoski napad v tem gozdu smo zavrnili.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

10. maja popoldne. Med Oiso in Aisno se je popolnoma ponesečil nenadni napad na neki naš strelski jarek jugovzhodno od Moulins sous Touventa. V okolici Verduna je topovski ogenj zapadno od Mase precej popustil. Vzhodno od Mase in v ravnini Woivre topovski ogenj s presledki. Z noči poročajo o praskah z ročnimi granatami v gozdu Avocourt in v okolici južno od utrbe Douaumont. V Zgornji Alzaciji smo z izgubami zavrnili sovražni izvidni oddelek, ki je skušal neko našo majhno postojanko pri Hirzbachu, južno od Altkircha, odstraniti.

10. maja zvečer. Na levem bregu Mase so izvršili Nemci po silnem obstreljevanju močen napad na naše pozicije ob dohodih od višine 287. Ta napad smo popolnoma zavrnili. Nekaj vjetih je ostalo v naših rokah. Neko majhno ofenzivno podvzetje naših čet proti pobočju zapadno od Mort Homma nam je dovolilo

zasesti nekaj delov nekega nemškega jarka. Vjeli smo 62 mož in vplenili 2 strojni puški. Na ostali fronti je bil dan razmeroma miren.

Belgijsko poročilo.

10. maja. Artiljerijski boj v okolici Ramscapele - Dixmuiden-Steenstrate.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

10. maja. Delovanje z minami pri Fricoutu, Souchezu, Hulluchu in Cuinchyju, položaj pa je neizpremenjen. Obojestransko artiljerijsko delovanje pri Mariacourtu, Souchezu, Pieptinu (?) in St. Eloiju. Naša artiljerija je obstreljevala sovražne pozicije pri Boisellu, južno od Messinesa.

Boji pri Verdunu.

Pariški »Temps« smatra nemške boje pri Verdunu za tako mogočne, da je na več točkah pričakovati še pomembnih nemških sunkov. General Verraux govori o silnem boju za višino 304 ter pravi, da bodo imeli Nemci največje težave, ko bodo hoteli prodirati naprej in sicer ob pobočju višine 304 navzdol, ker obvlada francoska artiljerija vso višino. Največja nevarnost na tej točki grozi Francozom iz gozda pri Malancourt. Manj zaupno gleda Clemenceau v bodočnost ter pravi, da je bil zadnji uspeh Nemcev pred Verdunom eno izmed presenetelj, ki jih francosko vrhovno armadno vodstvo neprestano doživlja.

Francoski listi izražajo soglasno svojo skrb, da bodo Nemci, če trajno obdrže višino 304, ogrozili forta Marre in Bourras.

Japonske čete za Francosko.

Iz Stockholma poročajo: List Sozialdemokraten prinaša iz Petrograda poročilo, da je japonska vlada privolila v odposlanje japonskih čet na Francosko.

Angleški vpoklici.

London, 9. maja. (Kor. urad.) Dne 15. t. m. se bo objavila odredba, ki kliče pod orožje za 13. juni zadnje skupine rekrutov Derbyjevega sistema. To so starostni letniki oženjenih 18 in 36—40letnih.

LISTEK.

Zivljenje je vojna.

(Konec.)

Za vsako novo spoznanje je treba, da se ljudje najprej umstveno dvignejo na višjo stopnjo. Ljudje hrepene po znanju in spoznanju. To njihovo hrepenenje je tako močno, kakor lakota in žeja. Pridobivanje novih in večjih umstvenih in npravnih zmožnosti — to je kultura. Grštvo in kristijanstvo, humanizem, reformacija, velika francoska revolucija — vse je imelo namen, doseči osvoboditve, vedno večje osvoboditve. Prva in poglavitna naloga vse kulture je gojiti človeka, razviti njegov um in njegovo čustvovanje, zlasti samospoštovanje in spoštovanje do bližnjega, do broto in vest, ter s tem omogočiti z bližnjem ljudi, ki jih še vedno ločijo predsodki, stanovske razlike in omika.

Vsa moderna kultura je demokratska in edino demokratska. Svoje čase so bili plemiči in duhov-

niki nositelji kulture, toda njihovo kulturno vodstvo je padlo že davno pred francosko revolucijo in vse, s čimer se ponaša svet danes, vse kar je človeštvo povzdignilo, je demokratskega izvira. Iznajdba smodnika je uničila privilegije plemstva, iznajdba tiska je uničila kulturni privilegij duhovstva. Vsak napredek demokratizma je povzdignil umstveno, npravno in gospodarsko dotični narod. Socijalni in umstveni napredek sta brez političnega demokratizma sploh nemogoča.

Kako je danes z demokratizmom? Pustimo na strani Združene države severnoameriške, naj so tudi popolnoma demokratsko urejene. Združene države so v takem položaju, da se jim ni bati take velike vojne, v kakršno so sedaj zapletene evropske države, tudi če bi se spoprijele z Nemčijo. Zato jim ni treba vzdrževati velike stalne armade, zato jim ni treba imeti pripravljenih ogromnih množin vojnega materiala, zato se jim ni bati ne turbulentnih legijonov, ne ambicij generalov, ne strašnih notranjih bojev, ki so v Evropi navadno posledica nesrečno poteklih vojn. Zemlje je v Ameriki toliko, da postane lahko vsakdo posestnik, kdor hoče, in kdor hoče delati, dobi vedno zadosten zaslužek. Vrh

tega so Amerikanci anglosaškega plemena; ljubezen do svobode jim je podedovana strast, kakor jim je podedovano brezpogojno spoštovanje postav. V Ameriki bi morala zavladati najprej velika anarhija, predno bi se prebivalstvo uklonilo kakim diktaturi. Amerikanci niso nikoli poznali ne monarhije ne privilegirane duhovščine, vsa vzgoja njihovih otrok meri na spoštovanje konstitucije, torej na spoštovanje postav, ne le glede dolžnosti, ki jih postave nalagajo, nego tudi na spoštovanje pravic in svobod. Ki jim jih te postave jamčijo. Amerika je tako bistveno različna od Evrope, da se pri razmotrivanju o demokratizmu ni treba nanjo ozirati.

Evropske države so po svoji legi prisiljene, nositi velika bremena za armade in so večkrat zapletene v vojne. Zemlje za kolonizacijo ni, izvzeta je le Rusija, in so nekatere države tako preobjudene, da morejo samo z gospodarskim imperijalizmom preživljati svoje ljudi. Evropski narodi so vsi vzrasli v monarhičnih šolah in so bolj vajeni, se pokoravati ljudem, kakor postavam. Tudi imajo organizirano duhovščino, ki ima veliko veljavo v posvetnih stvareh in se še ni otrsela teokratskih tendenc, pa tudi mogočne stranke, ki se z vso silo ustavljajo

avejavljenu demokratskih načel. A vendar — kje je tista Evropa, ki ji je položil pred sto leti dunajski kongres temelje in katero je vodil Metternich? Samo ostanki tiste Metternichove Evrope so še ohranjeni. Demokratizem je mogočno napredoval in se še dosti, četudi ne popolnoma, enakomerno razvil. Celo v Rusiji je demokratsko gibanje izpodneslo znatne stebre samodržstva. Rusija ima svojo dumo, ki sicer ni to, kar so zapadnoevropski parlamenti, a vendar začetek tega, Da Rusija ni to, kar bi mogla biti po svojem obsegu, po številu svojega prebivalstva in po svojih naravnih zakladih, to nam je pokazala sedanja vojna. A ta vojna je le dokaz za dedakenco ruskega sistema in ruskih vladajočih krogov in priča, da se bo morala tudi Rusija sprijazniti z demokratskimi načeli, če se bo hotela ohraniti in utrditi.

V drugih evropskih državah se demokratizem še ni enakomerno razvil. Francija je sicer republika, Angleška, Belgija, Danska, Norveška pa so monarhije, toda bistvenega razločka med njimi ni. Angleški kralj na pr. pri vsem svojem veličanstvu nima take moči, kakor svobodno izvoljeni predsednik francoske republike.

Zapadna Evropa je jasen dokaz, da monarhizem in demokratizem lahko delujeta roka v roki.

Tudi v drugih evropskih državah napreduje demokratizem. Bismarck, nekdanji vojni zastopnik fevdalizma, je uvedel splošno in enako volilno pravico za nemški državni zbor. V Avstriji je bilo zadnjih dvajset let mnogo bojev za demokratska načela pri politvah v razne zastope, za državni zbor je bila uvedena splošna in enaka volilna pravica in ni dvoma, da bo po vojni demokratizem z novimi silami stopil na plan.

Cilj vsega demokratizma sta socijalna in politična enakost in o tem ni niti najmanjšega dvoma, da se temu cilju približujejo vsi narodi, četudi eni hitreje, drugi počasneje. Demokratizem zadržuje samo nevednost in beda, a kjer narodov ne tlačni ne umstvena zastalost, ne beda, tam hočejo imeti svoj delež tudi pri vseh javnih vprašanjih in masa ima vedno in povsod zadnjo besedo.

Umstveni in naravni razvoj, socijalno napredovanje in uveljavljenje demokratizma pospešujejo šola, trgovina in industrija, novi izumi, pa tudi beseda, pisma in govornje.

Za naš slovenski narod so umstveni in naravni razvoj, soci-

Boji v Afriki.

Havre, 11. maja. (Koresp. ur.) Poročilo belgijskega kolonijalnega ministrstva z dne 9. maja: General Tombourg poroča: Neki oddelek je prekorajčil nem. mejo na severu od Ruenda. Deli prednje straže so dospeli dne 30. aprila na vzhod jezera Mohasi. (Majhno jezero Mohasi leži kakih 100 kilometrov od belgijske meje ter kakih 100 kilometrov od jezera Kivu in Viktorija.)

Francosko posojilo v Ameriki.

»Times« poroča, da je dobila Francija od ameriških bank 100 milijonov dolarjev predujma. Francozi bodo morali plačati 6% obresti.

Rusko - angleški sporazum.

London, 9. maja. (Kor. urad.) Reuter. Ministrski predsednik je povedal na banketu v čast ruskim poslanecem, da sta se Rusija in Anglija sporazumeli glede turškega in perzijskega vprašanja ter o drugih točkah, kjer se dotikajo ruski in angleški interesi, da določijo to politiko, po kateri se bodo v bodoče v medsebojnem sporazumu lojalno ravnali.

Položaj na Irskem trajno neugoden.

Lugano, 11. maja. (Kor. urad.) Londonski dopisnik »Stampe« poroča: Uradno se navajajo izgube vladnih čet pri vstaji v Dublinu na mrtvih in ranjenih s 521. Položaj na Irskem je trajno skrajno neugoden. Radi tega se vlada ne vda prizadevanjem, da naj raztigne splošno vojaško dolžnost tudi na Irsko in razmotriva druga prizadevanja, ki hočejo vse irske prostovoljne vojsake razorožiti in nanovo urediti vladni sistem na Irskem.

Irski podkralj odstopil.

Predsednik tajnega sveta, lord Greve, je sporočil v zbornici lordov, da je irski podkralj, lord Wimborne, odstopil.

Vojna z Rusijo.**NAŠE IN NEMŠKO URADNO POROČILO.**

Dunaj, 11. maja. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

Rusko bojišče.**Ničesar novega.**

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Berolin, 11. maja. (Kor. urad.) Wolfiov urad poroča:

Veliki glavni stan:**Vzhodno bojišče.**

Severno od kolodvora Selburg smo naskočili 500 m sovražne pozicije. Pri tem smo vjeli 309 neranjenih sovražnikov. Vpelnili smo nekaj strojnih pušk in metal min.

Vrhovno armadno vodstvo.**RUSKO URADNO POROČILO.**

9. maja. Nemci so obstreljevali mostišče pri Ikskulu. Ob Dvini od Jakobštata navzgor smo z uspehom razprožili nekaj nemških delavcev.

Disciplina v ruski vojski omajana.

Bolgarski listi prinašajo odklok ruskega vojnega ministra Šuvajeva, ki pravi med drugim: Zadnji čas so se dogajali taki slučajji nepokorščine v armadi, ki so močno ogrožali njeno pripravljenost. Podčastniki nimajo avtoritete pri moštvu, ki se norčuje iz višjih. V zadnjem mesecu so imela vojaška sodišča soditi v 7360 slučajjih, v katerih so se vojaki spozabili nad svojimi višjimi. Tako je bil neki general od nekega podčastnika jalni in politični napredek prav posebne važnosti. Naše narodno življenje je bilo dotlej drama brez slave. Usoda je postavila slovenski narod v pokrajino, kjer se bo vedno čutil nemški in italijanski veter. Če naj bo naš narod zmogel, ohraniti samega sebe in roko v roki z drugimi narodi napredovati in sodelovati pri zboljšanju socialnih in političnih razmer, potem mu je pred vsem drugim treba umnosti in npravnosti.

Misel je moč vseh moči. Če pogledamo, v kakih živalskih razmerah je človek živel v davnih časih in če jih primerjamo sedanjim časom, pa moramo strmečega občudovanja onemeti, ker je ni besede, ki bi to primerno označila. Vse to je delo človeške misli. Človek je premagal že celo zakone narave. Stavbe, stroji, vse neštete stvari, kar jih imamo dandanes, vse je iz nič ustvarila misel. Misel daje človeku krila, ki ga dvignejo čez največje ovire, misel povečuje vse človeške sile, misel je socialna in destruktivna moč, ki podira, kar je slabo, pa če stoji stotisoč let in gradi novo, misel bo tudi ustvarila človeštvu lepšo prihodnost in narod, ki misli, se bo tudi lahko uspešno udeleževal velike in večne vojne, ki jo imenujemo — življenje.

Poregla.

zaboden. — Tako popuščanje diaplone lahko stori, da ruska vojska ne bo mogla zmagati. Zato se morajo kazni za take slučajje zelo poostriiti.

Rusko - japonska pogodba.

»Corriere della sera« piše o rusko - japonski pogodbi: Rusija odstopi Japonski železnico v Čiantun, južno od Charbina. Japonska se zaveže, da preskrbi Rusijo za čas vojne z Nemčijo z orožjem in municijo. Rusija se zaveže, podpirati japonske naseljence v vzhodni Sibiriji, na severnem Sahalinu, v železniškem območju vzhodne Kitajske in v severni Mandžuriji. Poleg tega proglašila Rusija Vladivostok za trgovsko pristanišče ter odstrani utrdbe. Japonska in Rusija se zavežeta, da bosta respektirali druga druga interesne pavoje v Mandžuriji in Mongolski in Japonska prevzame celo nalogo, da intervenira za časa te vojne v ruski interesni sferi v imenu Rusije, če bi prišlo do nemirov. Japonska pa ima, če treba, prosto roko na Kitajskem, varovati pa mora teritorialni obstanek in neodvisnost Kitajske. Rusija zopet garantira Japonski svojo pomoč, če bi nastal vsled nastopa kake druge sile kakš konflikt.

Dogodki na Balkanu.**NAŠE IN NEMŠKO URADNO POROČILO.**

Dunaj, 11. maja. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

Jugovzhodno bojišče.**Ničesar novega.**

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Berolin, 11. maja. (Kor. urad.) Wolfiov urad poroča:

Veliki glavni stan:**Balkansko bojišče.****Nobenih posebnih dogodkov.****Vrhovno armadno vodstvo.****Kriza na Grškem.**

Poročila iz Sofije pravijo, da je položaj na Grškem slej ko prej resen. Grška vlada se pripravlja na vse eventualnosti. Storjeni so primerni ukrepi. Vsi mostovi in tuneli so zastraženi. Ruski, angleški in italijanski poslanik so bili pri kralju v skupni avdijenci, ter so mu naznačili, da vztraja četverozveza solidarnosti pri svojih zahtevah in da grozi Grški velika nevarnost, ako tem zahtevam ne ustreže. Kralj je hladno odgovoril, da so politične zadeve stvar njegove vlade, kateri povsem zaupa.

»Četverozveza je sklenila Grško prisiliti.«

Kopenhagen, 11. maja. (Kor. ur.) Petrogradski listi objavljajo 5. t. m. naslednje sporočilo tiskovnega urada: Grška vlada dosedaj ni dovolila, da se srbske čete prevlačajo skozi Grško. Grška vlada ujemlje svoje odklanjajoče stališče s tem, da pravi, da se boji okuženja in da bi zahteval transport na ozkotirni železnici Patras - Larisa preveč časa. Jasno pa je, da se Grška predvsem boji Nemčije. Države četverozveze so sklenile Grško prisiliti, da ustreže njihovim zahtevam. Energično postopanje ententnih držav odgovarja želji definitivno pjasniti grške načrte. Poslaniki četverozveze so dobili nalogo, da postopajo v sporazumu s poveljniki četverozveznih čet na Grškem.

Srbski transporti.

Berlinski listi javljajo iz Aten: Dosedaj je odšlo s Krfa približno 65.000 Srbov v Solun, 20.000 se jih nahaja še na Krfu. Tudi srbski generalni štab se bo peljal z ladjo v Solun, le prestolonaslednik Aleksander potuje po kopnem. Grška vlada je torej srečno preprečila nevarnost, ki ji je grozila od transporta srbskih čet po kopnem.

Prepovedani grški manevri.

Preko Carigrada poročajo iz Aten: Grški podmorski čolni imajo v Egejskem morju manevre. Angleški poslanik je sedaj Skuludisu sporočil, da zahteva poveljnik angleške flotilje, da se te manevri ustavijo. — Skuludis je izjavil, da bo predložil zadevo ministrskemu svetu.

O grški oficirski ligi.

Iz Aten poročajo: Lojalni oficirji, ki so hoteli ustanoviti posebno ligo, tega niso storili, ker so jim višje oblasti namignile, da naj namero opuste. Merodajni grški krogi so ustanovitev lojalne lige preprečili, ker je hotela ententa organizirati s pomočjo venizelističnih elementov protiligo.

Pristopajte kot člani k »Rdečemu križu«!**Boji na morju.****VOJNA NEMŠKIH PODMORSKIH ČOLNOV.**

Iz Rio de Janeiro poroča korespondenčni urad po Agence Havas: V odgovoru na noto brazilske vlade z dne 4. maja glede torpediranja parnika »Rio Branco«, je izrazil nemški poslanik zadovoljnost, da je bilo moštvo rešeno. Izjavil je, da bo cesarska vlada po končani preiskavi najbrže rada sprejela poročila Brazilije o tem predmetu. Neka uradna nota sporoča, da bo brazilska vlada takoj, ko bo preiskava končana, sporočila v Berlinu svoje zahteve.

Iz Londona poročajo, da se je angleški parnik »Dolcoath« (1706 ton) potopil.

Rusko poročilo s Črnega morja.

8. maja. Križarsa »Breslau« je obstreljevala Eupatorijo (115 km severno od Sebastopola), ki ima pomorsko in vremensko postajo, ni pa utrnjena.

Pomorska ofenziva proti Rusiji.

»Petit Parisien« prinaša članek svojega zastopnika v Petrogradu, ki je govoril z ruskim mornariškim ministrom. Ta je priznal, da se Rusija boji ofenzive nemškega vojnega brodograda proti obalom od Rige do Petrograda ter proti finski obali, kar bi ogrožalo tudi vojno na kopnem. Taka ofenziva pa je danes otežkočena, ker je med tem Rusija zgradila mnogo lastnih podmorskih čolnov ter ima na razpolago tudi mnogo angleških podmorskih čolnov.

Turška vojna.**TURŠKO URADNO POROČILO.**

10. maja. Fronta v Iraku. V odseku Felahije od časa do časa artiljerijski dvoboj in krajevni infanterijski boji. Sicer nobenega pomembnega dogodka. — Fronta v Kavkaziji. V boju, ki ga je 8. maja jutraj uvedel naš napad in ki je trajal do večera, smo vrgli sovražnika v odseku gore Kope z bajonetnim napadom iz njegovih pozicij v izmeri skoro 15 kilometrov proti vzhodu. V tem boju smo vjeli 6 častnikov in nad 300 mož ter vplenili 4 strojne puške v dobrem stanju. Naši zasledovalni oddelki so obdržali kljub silnemu sneževju stik z umikajočimi se sovražnimi kolonami. Ravnotako smo v noči od 8. na 9. maj v uspešnem nenadnem napadu na taborišče pri Baškeju, 50 kilometrov južno od Mamahatuma in južno od Duzla Dera, v bajonetnem boju pognali v divji beg 250 mož infanterije in 200 mož konjenice ter vse razen majhnega ostanka uničili. Vzeli smo sovražniku veliko število pušk. Ob obali nobene pomembne izpremembe. Sovražnik, ki je skušal prodirati zapadno od Dževzlika, je bil vsled ojemalnega gibanja naših čet prisiljen, zbežati proti severu. — Dardanelska fronta. Neka sovražna torpedovka je oddala proti obali pri Kemikliju nekaj strelcev ter se nato umaknila. — Maloazijska obal. Neka križarka je brezuspešno streljala proti obali zapadno od otoka Kestna. Oddala je 50 strelcev. Naša artiljerija je odgovarjala. — Ostale fronte. Nobeno pomembno poročilo ni prišlo. — Nasproti ruskim poročilom z dne 3. in 4. maja 1916, konstatiramo v popravek: V noči na 3. maj so izvršile ruske čete dva zaporedna nenadna napada na fronto Kope, na severnem odseku Čoruk. Prvi napad smo odbili. Pri drugem napadu se je Rusom posrečilo, vdreti v jarke dveh stotnj. V protinapadu, ki smo ga izvršili jutraj, pa smo jim v celi izmeri zopet vzeli njihove jarke. Navedbe ruskega poročila z dne 3. maja, ki pravijo, da so Rusi naše čete v smeri od Diarbekira proti zapadu vrgli nazaj in da so zavrnili napad nekega našega oddelka v odseku ob obali pri Rumiji, ter navedbe ruskega poročila z dne 4. maja, ki pravijo, da so odbili od nas v smeri iz Erzincana ponoči izvršeni napad, so torej skozinskoz izmišljene in neosnovane.

Carigrad, 11. maja. (Kor. urad.)

Agence telegraphique Milli. Glavni stan javlja: Fronta ob Iraku: Nepremeno. Sovražno letalo, zadeto od naših izstrelkov, je goreče padlo za sovražne strelske jerke. Kavkaška fronta. V boju, dne 8. maja je bil sovražnik vržen iz njegovih postojank in pognan v vzhodno smer. Delal je vse mogoče napore, da bi se ohranil v svojih pozicijah. Število v tem boju zavojevanih strojnih pušk se je zvišalo na 5. Sovražno stražno ladjo, ki se je poskušala približati. Take Burnu, je ogenj naše artiljerije pgnal. V vodovju pri Smyrni je bil sovražen monitor, ki je od obrežne črte, otoka Köster

začel streljati, od izstrelkov naših baterij zadet. Motor, kateremu je bil zadet dimnik in jambor, je nehal streljati in se je umaknil v smeri na Mytilente. Ladinski stroji so hudo ropotali.

Rusko poročilo iz Male Azije.

8. maja. V smeri proti Erzincanu so se Turki pod vtiskom našega ognja umaknili ter zapustili svo prvo obrambno črto.

Letalstvo in Kut el Amara.

London, 10. maja. (Kor. urad.) V poslanski zbornici je neki poslanec opozoril na nemška poročila, češ, da so Turki zbili vsa angleška letala, ko so ta skušala prinesiti v Kut el Amaro živila. Državni podtajnik vojnega urada je odgovoril, da so med 11. in 29. aprilom angleška letala vrgla v Kut el Amaro 18.850 funtov živil ter mnogo medicinskih in drugih potrebščin in pisem. Med temi operacijami se je vršilo mnogo bojev v zraku. V takem boju je padel neki angleški hidroplan v sovražne črte, voditelj je bil ubit, opazovalec ranjen. V nekem drugem slučaju je bil voditelj nekega letala ranjen, posrečilo pa se mu je, pristati za angleškimi črtami. To so bile edine izgube med temi operacijami.

Amerika in Nemčija.**Uradna publikacija ameriške note.**

Berlin, 11. maja. Uradna »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« publicira besedilo ameriške note, ki je bila dne 10. t. m. izročena nemškemu zunanjemu uradu. Besedilo odgovorja svoječasemu sporočilu Reuterjevega urada.

Položaj ni popolnoma razjasnjen.

»Berliner Tagblatt« piše o položaju, ki je nastal vsled ameriškega odgovora:

Situacija ni popolnoma razjasnjena in popolna zajamčena sigurnost ni dosežena. To vedo tudi največji optimisti. Ali bo mogoče nemško-amerikanski mir, ki je sedaj prav nezanesljiv, zopet utrditi? Na to vprašanje bi se dalo odgovarjati le z modrimi izreki, kakršne je dajal delfijski orakel.

Nemčija ne bo odgovorila.

Berlin, 11. maja. »Berliner Tagblatt« piše: Z večeršnjim ameriškim odgovorom je izmenjava not med Zedinjenimi državami in Nemčijo zaenkrat pač zaključena. Kakor čujemo nemška vlada Ameriki ne bo zopet odgovorila, ker zato ni pravega povoda.

Francozi upajo še vedno.

Bern, 10. maja. (Kor. urad.) Francoski hujškači črpajo nove nade iz ameriškega odgovora Nemčiji. »Echo de Paris« piše: Potek dogodka je odvilen sedaj le od načina bojevanja podmorskih čolnov. Nikdo si ne dela iluzij o težkih posledicah, ki bi nastale, ako bi se zgodil nov slučaj »Sussex«. — Pichon zaključuje svojo razpravo v »Petit Journal« tako-le: Zadeva je bila obravnavana in je sodba izrečena. Vest splošnosti je prehitela sodbo predsednika. Če ne danes, pa vendar jutri bo sledila kazen. — »Petit Parisien« z veseljem kvitira, da je Wilson nemško »mešetarenje« odklonil ter s triumfom ugotavlja, da je našel »le Kaiser« svojega mojstra. — »Times« pravi: Kakorkoli se bodo sedaj razvijali nemško - ameriški odnošaji, odgovor Zedinjenih držav je zaničevalno suhoparen, je velikega moralčnega pomena in preprečuje, da bi nemoralnost nemškega cesarstva onemogočala vsak promet med kulturnimi narodi.

Angleži upajo na »avtomatični prelom«.

London, 10. maja. (Kor. urad.) »Times« poročajo iz Washingtona: Pristaši predsednika Wilsona izjavljajo, da je ta sedaj prav gotovo povedal svojo zadnjo besedo. Ako se Nemčija ne bo držala dogovorjenih pogojev, se bo izvršil prelom povsem avtomatično. Časopisje soglašva v splošnem s tem naziranjem. Le ljudje, ki vedno radi grajajo zunanjo politiko demokratične stranke, se zdijo skeptični in poudarjajo, da se o napadnih na ladje raznih narodnosti, ki so se vršili zadnje tedne in sicer brez svarila, ni niti besedica izpregovorila.

Reorganizacija ameriške armade odklonjena?

Preko Rotterdama poročajo, da je ameriška reprezentantska zbornica odklonila predlogo o reorganizaciji armade, po kateri bi se bilo število ameriške vojske zvišalo na 1 milijon mož.

Velike stavke v Ameriki.

Kakor poročajo švicarski listi, se stavke v Ameriki vedno bolj širijo. V samem New Yorku stavka nad

100.000 delavcev, delo v pristanišču počiva popolnoma, 40.000 ladijskih delavcev se bo stavki še pridružil. Število vseh stavkujočih delavcev v Ameriki je naraslo na 2 milijona. V Braddoku so se vršili nemiri.

Amerika in angleška blokada.

Preko Rotterdama poročajo: Amerikanski veleposlanik v Londonu je po nalogu svoje vlade vložil ugovor proti onim angleškim blokadnim ukrepom, ki so naperjeni proti nevtralcem.

Razne politične vesti.**= Rusini pri ministru Burianu.**

Pod vodstvom poslancev dr. Evg. Levickega, dr. Konst. Levickega, dr. Petruševiča in dr. Čehelskega se je konstituiral na Dunaju skupni rusinski parlamentarni klub, ki deluje zlasti v zmislu rusinskega programa za organizacijo avtonomne Velike Ukrajine, ki naj bi obsegala vzhodno Galicijo, Bukovino in južno Rusijo pod okriljem habsburške dinastije. Imenovani rusinski voditelji so imeli 8. t. m. z zunanjim ministrom baronom Burianom enourno konferenco, na kateri se je razpravljalo o rusinskem vprašanju.

= Bavarski kralj Ludvik o nemškem vojnem cilju. Povodom stoletnice bavarske Pfalze, se je poklonila kralju Ludviku posebna deputacija, kateri je rekel kralj med drugim tudi to - le: Kdaj bo konec vojne, ne vemo, to pa vemo, da ne bomo premagani; nočem miru, ki bi nam ne dal boljšega položaja, kakor je sedanj. Naši sovražniki se razbijajo ob nemški državi, ob sili njene in njenih zveznih vojsk. Mi doprinašamo največje žrtve na blagu in krvi, pa tudi žrtve doma, kjer mora narod prenašati hudo pomanjkanje. Da mu tega za vse čase ne bo več treba, to je cilj, ki ga moramo doseči pri sklepanju miru.

= Rusija in Švedska. Kopenhagen, 10. maja. (Kor. urad.) Vsi petrogradski listi objavljajo poluradni razglas, ki pravi, da so vse vesti o poostritvi odnošajev med Švedsko na eni ter Rusijo in Anglijo na drugi strani, zlobne izmišljotine.

= Prestolni govor španskega kralja. Dne 10. t. m. se je sestel španski parlament k novemu zasedanju. Kralj Alfonz je pri tej priliki prečital prestolni govor, ki pravi: Španija se nahaja z vsemi vojskujočimi se državami v prijateljskih odnošajih. Nadaljevala bo svojo iskreno nevtralnost. Vse vojskujoče se države cenijo lojalnost njenega postopanja in pravične vzroke njenega zadržanja. Vlada se ravna poudarjajoč svojo nevtralnost po soglasni volji naroda. Prestolni govor naznanja konečno razne predloge, med katerimi se nahaja tudi osnova o reorganizaciji armade.

= Nemiri na Portugalskem. Iz Lizbone poročajo, da je prišlo tam do velike vstaje. Arzenal gori, čete se upirajo. Nad vsemi mesti na Portugalskem je proglašen nagli sod, kar je v poglavitem naperjeno proti monarhistom, ki živahno delujejo. V portugalskih vladnih krogih se boje, da bodo portugalski rojalisti posnemali Irce ter porabili zunanje zapletljive Portugalske za to, da zopet uvlečajo monarhijo. »Times« poročajo iz Lizbone dne 6. t. m.: Parlament je pooblastil vlado proglašiti vojno stanje.

= Liebknecht izroččen. Včeraj 11. t. m. je razpravljaj nemški plemo nemškega državnega zbora o aferi Liebknecht. Po kratki debati je državni zbor v poimenskem glasovanju z 229 proti 111 glasovom sprejel predlog poslovniškega odbora, da se naj ne zahtevava začasnega ustavljenja postopanja in izpustitve posl. Liebknechta. Člani socialnodemokratskega delavnega združenja (posl. Haase in tov.) so prestopili proti temu sklepu s fej - kljici, kar je vzbudilo na desnici zbornice živahno veselost.

= Poziv podjarmljenih narodov v Rusiji predsedniku Wilsonu. Liga neruskih narodov v Rusiji je poslala predsedniku — Wilsonu brzojavko, v kateri obtožuje Rusijo, da zatira in preganja neruske narode, prireja barbarske pogrome, onečašča žene, uničuje nacionalno samostojnost ter prezira napram zatiranim vse zakone. Brzojavka prosi Wilsona, kot zaščitnika humanitete ter človeških pravic na pomoč. Spomenico so podpisali zastopniki Poljakov, Židov, Fincev, Baltov, Litavcev, muslimanov, Ukrajincev, Georgijcev in Belorusov.

= Zedinjene države in Mehika. Carranza je obnovil svojo zahtevo, da naj Zedinjene države nemudoma odpokličejo svoje čete. Wilson pa je poslal 4000 mož novih čet na mejo. V uradnih krogih govore očitno o možnosti oborožene intervencije.

Četrto vojno posojilo.

Še nekaj dni je časa za podpisovanje četrtega vojnega posojila. Zavešč, da je ta zadnji napor za preskrbo sredstev za nadaljevanje vojne in izvojevanje končne zmage ter miru, je povod, da vsi krogi hiteli izpolniti svojo patriotično dolžnost. Kdor je še ni izpolnil, naj nikar ne zamudi teh zadnjih dni, nego naj podpiše, čim več more. Ne gre samo za to, da bo poskrbljeno, kar je treba. Gre za več. Pokazati je sovražnikom, da imamo več, kakor treba, sredstev za nadaljevanje vojne. Več, kakor treba! To bo napravilo nepopisen moralni vtisk na sovražnike, ki so mislili, da bodo z vojno spravili Avstrijo in Nemčijo v gospodarsko in finančno stisko, zdaj pa bodo videli, da imamo še več denarja, kakor ga je za vojno treba, dočim so nasprotniki že sami v največjih stiskah in že ne morejo več dobiti denarja na posodo.

V ponedeljek, dne 15. maja, ob 12. uri popoldne se zaključijo podpisovanja. Ta kratki čas naj vsakdo izrablji. Kdor more, naj vpliva tudi na prijatelje in na znance. Agitacija za podpisovanje vojnega posojila ni težka. Treba je le opozoriti na dejstvo, da se denar, naložen v vojnem posojilu dosti bolje obrestuje, kakor drugod naložen denar in treba je le opozoriti, kake olajšave se dobe pri bankah glede plačevanja vojnega posojila, pa bo vsakdo spoznal, da koristi ne le domovini, nego še bolj sam sebi, če naloži svoj denar v vojnem posojilu. Če je za vrednostni papir plačati le 93%, nese pa 5 1/2% ter je davka prost, če je za vrednostni papir plačati le 95-50%, nese pa 5 1/2% davka prostih obresti, dne 1. junija 1922 pa se dobi polna imenska vrednost nazaj — kdo ne bi z veseljem kupil takega vrednostnega papirja. — Torej, rojaki, agitirajte in podpisujte sebi in domovini v korist!

Vesti iz primorskih dežel.

V vjetništvu se nahajajo dalje poleg seznamov izgub: Fran Žagar z Bovškega v Almasnaji, Fran Zbogar iz goriškega glavarstva v Morskvi, Ignac Zonta iz istega glavarstva v Čistopolju vsi Lir 27.; Jakob Žagar z Bovškega p. l. b. 7. v Rusiji, kraj ni naveden; Fran Šuligoj, p. l. b. 7., iz goriške okolice v Skobelevu; Karel Valas je bil v Nišu v Srbiji, Ivan Velikonja tudi tam, Fran Vovk je v Dšizaku v Rusiji, vsi iz goriške okolice, dom. p. 27.

V ruskem vjetništvu se nahaja Marij Zlobec iz Trsta, poročnik pešpolka 17.

Kdo ve kaj? Iščem g. Edvarda Prinčiča, nadučitelja v Pevmi, ki je ob izbruhu italijanske vojne bival v Ljubljani. — Iščem Alojzija Štekarja iz Gor. Cerovega št. 5., občina Števerjan, ki je odšel z vozom in voli par dni pred italijansko vojno k nekemu trenu. Moj naslov: Ivo Prinčič, k. u. k. Div. Mun. Park.

Josip Podvršek iz Šmartnega v Brdih išče svojo ženo Marijo, ki je ostala po izbruhu vojne v Italijo tam ter od takrat ne ve nič o njej. Kdor bi kaj vedel, naj sporoči na njegov naslov: Josip Podvršek, k. u. k. Op. Armeekommando, Stabskom-

Zaplenjene knjige. Okrožno sodišče v Rovinju, sedaj v Pazinu, je zaplenilo te-le italijanske knjige: Un viaggio in Russia (Gavino Ricci, Torino - Roma 1907), Antologia carduciana (Bologna, Zanichelli 1909), Poesie dal XIV. al XIX. secolo (Santini, Roma - Milano 1908), Il glorioso triennio della ricorrenza cinquantenaria (Barbera, Firenze).

Hrvatski begunci. Ker je »L' Eco del Littoral« zagotovila, da dunajski komitè za podporo beguncem z juga skrbi za vse jednako brez razlike narodnosti, vprašujejo »Nekateri o stvari dobro podučeni«, v zagrebških »Novinah«, koliko je oni komitè podaril denarja hrvatskim beguncem v političnih okrajih Mor. Šumperk, Zábreh in Mor. Třebova, kjer prebiva do 6000 Hrvatov. Znano je njim, da od maja lanskega leta do konca aprila tekočega, torej za čas jednega dolgega in tožnega leta ni bil poslan hrvatskim beguncem niti vinar šele sedaj prošli teden je bilo poslanih okrajnemu glavarstvu v Zábrehu borih 250 K za te begunce in to šele vsled prigovora neke podučene osebe.

Podpisujte

IV. vojno posojilo.

Pismo generalnega polkovnika Svetozara pl. Boroevića.

Na korist soškemu zakladu v Ljubljani, na Vrhniki, v Borovnici, v Spodnjem Logatcu in v Logu izvedena prodaja oljčnih vejic na cvetno nedeljo je dala znaten znesek, nad 18.000 K. Vsem onim damam in gospodom, ki so s svojim marljivim sodelovanjem pripomogli k temu lepemu uspehu, izrekam v imenu svoje armade najprej in najboljše zahvalo.

Boroević I. r.
generalni polkovnik.

Dnevne vesti.

— **Odlikovanja.** Viteški križec Franc Jožefovega reda na traku vojaškega zaslužnega križca je dobil polkovni zdravnik v Pulju dr. Franc Ambrožič. — Srebrni zaslužni križec na traku hrabrost. svetinje je dobil četovodja 7. topničarskega polka Ivan Zima. — Srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda je dobil infanterist 17. pehot. polka Franc Pekljar.

— **Odlikovanje.** Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil računski podčastnik I. razreda g. Joško Petan, sin znane slovenske rodbine v Ljubljani.

— **Za fregatnega poročnika** je povišan pomorski praporščak Slavomir Tomić.

— **Pri Jadranski banki, podružnica Ljubljana,** so podpisali med drugim četrto avstrijsko vojno posojilo še: Josip Maitzen, Ljubljana, nadaljnjih 7000 K, preje 5000 kron, skupaj na četrto vojno posojilo 12.000 kron; Mestna hranilnica Ljubljanska 800.000 kron; Ivan Ogrin, Laverca, 6000 K, na tretje posojilo 4000 kron, skupaj 10.000 kron; Z. L., Ljubljana, 100.000 kron; M. Rant, Kranj, 1000 K; brata Moskovič, Ljubljana, 10.000 K; Kreditno društvo v Kranju 5000 K; Anton Tenej, Ljubljana, 2000 K; okrajna bolniška blagajna v Kranju 3000 kron; Albert pl. Levičnik, Ljubljana, 1000 kron; A. Šarabon, Ljubljana, 20.000 kron, na drugem mestu 10.000 kron, skupaj 30.000 kron; Peter Kozina & Co., Ljubljana, 25.000 K; Anton in Milan Deghenghi, Ljubljana, večji znesek; Andrej Babšek, Laverca, 1000 K; Miha Narobe, Laverca, 1000 kron; bolniška blagajna članov gostilničarske zadruge v Ljubljani 1000 K; Leopold Simončič, Ljubljana, 200 K; Kastelic & Zabkar, Ljubljana, 7000 K; Anton Werbole, Izlake, 2000 K; Neimenovani, Cerknica, 15.000 K; Neimenovani, Ljubljana, 11.000 K; Neimenovani, Kranj, 9000 kron; Sped. deln. družba »Balkan« v Trstu za sebe in svojo tukajšnja podružnico 50.000 kron.

— **Odbor naprednega, političnega in gospodarskega društva za Poljski okraj** opozarja še enkrat vse svoje člane in prijatelje društva na današnji društveni sestanek v gostilniških prostorih Josipa Kozaka na Poljski cesti 21, na katerem bo govoril župan ljubljanski g. dr. Ivan Tavčar o IV. vojnem posojilu.

— **Darilo.** C. kr. železniško-varnostna stotinja v Borovnici je izročila ponovno darilo častnikov in moštva stotnije za Rdeči križ 125 K.

— **Darilo.** Slovenska zveza kranjskih gasilcev je po načelniku Josipu Turku darovala mesto venca na krsto umrlega cesarskega svetnika Frana Doberleta Rdečemu križu 20 kron.

— **Teden »Rdečega križa«.** Tudi na c. kr. nemški drž. gimnaziji je imela zbirka za »Teden Rdečega križa« prav povoljen uspeh. Na nabiralne pole se je zbralo vsega skupaj 668 K 16 vin. Društvenino je pa priglasilo 21 društvenikov in sicer eden kot ustanovnik 100 K, en letnik 5 K, deset po 4 K, osem po 2 K, eden 1 K, skupaj torej 162 K, od katerih je bilo 144 K takoj tudi že vplačanih. Skupni uspeh tega učnega zavoda znaša torej 830 kron 16 vin., za kar gre ravnateljstvu, profesor-skemu zboru in soudeležnemu dijastvu, ki je pobiralo po hišah doneske in priglasitve, vse priznanje. Nemška gimnazija je nabirala prostovoljne denarne prispevke in društvene priglasitve v Spodnji Šiški.

— **Iz italijanskega vjetništva** pošilja iskrene pozdrave vsem prijateljem Milan Mravlje, praporščak. — Vinadio, Cuneo, Piemonte.

— **Milijonski profit celovške vnovčevalnice za živino.** S pridelavo temeljno glavnic 150.000 kronic so svoj čas ustanovili v Celovcu vnovčevalnico za živino. Namen je bil, naj ta vnovčevalnica izpodrine prekupce in ustvari take razmere, da bodo živinorejci dobivali za živino več, konsumentje pa bodo za meso plačevali manj, kakor prej.

Dobeček bi torej morali imeti živinorejci in konsumentje. Zdaj pa se je v občinskem svetu celovškem razkrilo, da je dobiček imela samo vnovčevalnica. Ta je v letu 1915. pobasala, kar poldrugi milijon kron in pokazala, da je hujša od vseh prekupovalcev. Vnovčevalnica se opravičuje, da je pri prodaji živine celovškim mesarjem imela 50.000 K izgube, ostalo svoto, to je več kakor 1.400.000 K pa da je zaslužila pri dajatvah za armado. Bog ve, če delajo tudi drugi liferantje živine za armado take masne dobičke, kakor ta celovška vnovčevalnica.

— **Jubilejska samopomoč.** Letos smrt pridno žanje v vrstah »Jubilejske Samopomoči«. Danes naznanjam tem potom p. n. članom že tretji smrtni slučaj. Dne 15. aprila je umrla učiteljeva soproga Matilda Kovačič od Sv. Trojice v Slovenskih goricah, ki je bila član družstva »Jubilejska Samopomoč«. Ker je društveni predsednik mobiliziran, sem kot njegov namestnik v smislu § 3 društvenih pravil izplačal njemu soprogu J. Kovačiču 500 kron. Vsled tega pozivljam vse člane, da plača vsak za ta smrtni slučaj v smislu § 4 tekom enega meseca 2 kroni. Kdor je še na dolgu za Janežičev in Šumrov smrtni slučaj in pa letnino za 1916, naj to poravnava. Ker so vsled vojne društveniki neznanjo kje razkropljeni, zato se tudi to pot ne bodo razpošiljali poštne polnočnice (čeki), ampak plačaj vsak član 2 K 06 vin. po poštni nakaznici na naslov: »Hranilnica in posojilnica učiteljskega konvikta v Ljubljani.« — Ljubljana, dne 1. maja 1916. — Jakob Dimnik, podpredsednik.

— **Mainikovi hrošči kot krmilo.** Še za časa, ko je bilo povsod dovolj krmil, so razumni gospodarji s hrošči krmili svoje prašiče in perutnino. Sedaj pa je to še mnogo bolj potrebno, ker je pomanjkanje živinskih krmil od dne do dne občutnejše. Danes pa je racionalna in splošna poraba hroščev naravnost nujno potrebna. V smislu razpisa c. kr. poljedelskega ministrstva so dobila okrajna oblastva nalog, vse potrebno ukreniti, da bodo županstva hrošče dala nabirati in jih ne uničiti, temveč uporabljati kot živinsko krmilo. Nalogo županstev bo podpiralo naročilo ministrstva za uk in bogočastje, ki odreja, da jih mora pri tem velevažnem poslu podpisati učiteljstvo in pa šolska mladina. Pri nabiranju hroščev pa je seveda treba paziti na to, da se poljski sadeži ne potepajo in okvarijo. Hrošči so sveži izborna piča za svinje in perutnino. Za svinje se morajo dobro popariti in ohladiti. Služijo lahko tudi za ribjo hrano. Posušeni hrošči dajejo trajno dobro krmilo. Posuše se najbolje v dobro razbeljeni peči, ker sicer začno gnjiti, vsled česar postanejo neuporabni kot krmilo. Nabrani in dobro posušeni hrošči se lahko oddajo centrali za krmila na Dunaju, seveda proti plačilu.

— **Vojni čevlji.** Da se zaradi časovnih razmer nastale draginje revnejšim in manj premožnim slojem po možnosti opomore, je ustanovilo c. kr. namestništvo v Gradcu dobrodelno podjetje, ki bo delo tem slojem oddajalo takozvane vojne čevlje z lesenimi podplati po zelo nizkih cenah. Ti čevlji so izdelani iz dobre rjave kravine, ki se ne rabi za vojaška dela, so prav lični in stanejo: št. 26—30 (otroški) 6 K 60 vin.; št. 31—35 (deški in dekliški) 8 K 20 vin.; št. 36—39 (moški in ženski) 10 K 30 vin. ter št. 40—46 (moški) 12 K 80 v. S tem je zaračunana tudi pošiljatev; prodajalci pa dobe 10% popusta. Izkušnja je dosedaj pokazala, da te čevlje zelo hvalijo in vsa znamenja kažejo, da bo prebivalstvo vedno bolj segalo po njih. Podjetje je tako obširno, da ne zalaga lahko le prebivalstvo Štajerske, ampak tudi Kranjske. Na to se posebno opozarja občine in druge interesente, s pripomojo, da je naročila pošiljati na glavno pisarno c. kr. štajerskega namestništva za oddajo cenejših potrebščin, Gradec, Bürgergasse 2, II. nadstropje (Hauptkanzlei der k. k. steiern. Statthaltereifür Abgabe billiger Bedarfsartikel in Graz, Bürgergasse 2, II. Stock).

— **Srednješolske vesti.** Profesorja slovenske državne gimnazije v Gorici Fran Povšič in Karel Prijatelj sta s 1. majem do konca šolskega leta pridelnost v službovanje c. kr. prvi državni gimnaziji v Ljubljani.

— **Za supletinjo na ljudski šoli v Velikih Laščah** je nameščena provizorična učiteljica Marija Tiegel. — **Prodaja pšenčnega zroba.** Mestna aprovizacija bo drugi teden pričela prodajati v mestni vojni prodajalni v Gosposki ulici pšenčni zrobo. To pot ga bodo dobile najprej stranke, ki se pišejo s črko L itd. Natančnejša razporedba se še objavlja.

— **Prodaja govejega mesa pri mestni aprovizaciji.** Mestna aprovizacija bo prodajala goveje meso v cerkvi sv. Jožefa tudi jutri in v nedeljo. Po možnosti se bo meso prodajalo tudi na stojnici na Vodnikovem trgu za Mahrovo hišo.

— **Nezgode.** Na glavnem kolodvoru je padel dminar Janez Mavc pri nakladanju premoaga raz voz in si poškodoval levo nogo v stegnu. — Pri snaženju okenj v hotelu »Tivoli« je padel tamošnji vratar in sluga Ciril Hribar z okna ter se težko poškodoval. — Omočnik Luka, hlapec v Verneku, je padel pri delu pod smrekov hloh ter si zlomil desno roko. — Antonu Koprivcu, vrtnarskemu delavcu, je medtem, ko je dokoval za hišo v družbi na prostem sedel, neznan storilec vrgel neko trdo stvar v glavo in ga težko poškodoval. — Ivana Tomca, kajzarja na Šujici, je v gozdu zavratno pahnil neke posestnice sin, pri čemer je dobil Tomc na levi roki težko poškodbu.

— **Kaznovana radovednost.** 12letni deček Begel v Dobrunjah je dobil nekaj lovskih patron ter vzal iz njih smodnik, katerega je zažgal iz radovednosti. Deček je ves ožgan po obrazu.

— **Napaden in težko ranjen** je bil 18letni Fran Lap z Dolskega. Ko je šel z nekim tovarišem v cerkev, ga je nekdo brez vsakega vzroka udaril z verigo po glavi, da mu je prebil gorenjo čeljust in izbil več zob.

— **Iz Velikih Lašč.** Teden Rdečega križa v naši mali občini, kjer tvorijo ogromno večino 1/4 zemljaki, je za našo razmere in pri 720 prebivalcev uprav sijajen. Skupni po dveh učiteljih in enem veroučitelju nabrani doneski znašajo namreč lepo svoto 1388 K 52 v. Tudi se je v tem tednu ustanovila podružnica Rdečega križa, kateri je pristopilo 7 članov po 50 kron in 165 članov a 2 K. Udnina se pošlje centrali po potrjenju pravil. Takisto se odlikuje tukajšnja šolska mladina pri takozvanih od dež. šolskega sveta uvedenih tedenskih darilih. Dosedanji štirji mesečni darovi znašajo 136 K. Vsem skupaj, zlasti pa pridnim agitatorjem srčna hvala!

— **K pogrebu g. dež. sod. svetnika dr. Štefana Krauta** se nam iz Novega mesta piše: V trdih časih živimo in marsikatero nadebujno življenje pade neopaženo v tihi grob in trši smo postali še mi. Ob pretresljivi tragiki pa, ko kruta morilka uniči moško življenje ravno pred dosegom življenjskega cilja in preskrbo mnogobrojne ljubljene dece, zadržti zopet naša duša od bolesti in globokega sočutja. Taka nemila usoda je zadela g. dr. Štefana Krauta in z njim njegovo cenjeno rodbino. Na korokih tleh je tekla njegova zibelka, ter mu je vzklila vedro cvetoča ljubav do lastnega roda, tu je dobil značaj njegov svojo jekleno obliko. Zmožen in marljiv delavec v svojem vzvišenem poklicu je bil skromen in nesebičen v zasebnem življenju. Poleg obilih poslov in skrbi žrtvoval je zlasti mnogo časa za študij slov. stenografije, za katero je izumil nov, nad vse praktičen sistem in bila bi velika škoda, če bi plod njegovega desetletnega duševnega truda razpal v nič. Mnogotrajno častno spremstvo na njegovi zadnji poti, dne 8. t. m. k večnemu počitku na novomeškem mirovdvoru je pričelo o njegovi priljubljenosti pri gospodih kolegih in pri ljudstvu, kojemu se je vsikdar prizadeval biti pošten in pravičen sodnik. Slava njegovemu spominu!

— **Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Idrija** je imelo leta 1915. prejemkov 2436 K 91 vin., izdatkov pa 2287 K 91 vin. Imovina je znašala koncem 1914. leta 4641 K 38 vin., a se je znižala za 1054 K 79 vin., ker je zaradi vojne odpadlo mnogo članov, potrebščine pa so narasle. Društvo je posredovalo pri iskanju mest in služb, je v zvezi z idrijsko občino vzdrževalo za nezakonske in sirotinske otroke varuha po poklicu in posredovalo za podpore in skrbelo za poduk v strojepisju. Deško zavešč se je vzdrževalo le pol leta.

— **Z Jesenic.** Pevsko društvo »Sava« je vprizorilo igro »Martin Smola«, katere čisti dobiček v znesku 100 K dobi Rdeči križ. Predstava je bila jako zabavna in gre vsem igralcem in igralkam zlasti g. Ambrožiču najtoplejše priznanje.

— **Lovska sreča na bojišču.** Gosp. dr. Hugo Robič, c. in kr. nadzdravnik v rezervi, ustrelil je 9. t. m. na jugozapadnem bojišču krasnega divjega petelina. Lovski blagor!

— **Samomor in umor v Mariboru** v gostilni »Pri črnem orlu« se je ustrelila 23letna Beti Kanzler baje vdova in hči nekega uradnika v Račem. Predno je končala sebe, je ustrelila tudi svojega dveletnega otroka.

Razne stvari.

— **Dr. Vladimir Srb** †. V Pragi je večeraj 11. maja nenadoma umrl bivši poslanec in praški župan dr. Vladimir Srb. Dr. Srb je bil odličen staročeški politik, ki se je svoj čas mnogo trudil ustvariti nekako nacionalno entento med Francozi in Čehi. Dr. Srb, ki je bil oženjen s hčerko slavnega češkega naprednega politika dr. Julija Gregra, je bil posestnik komturnega križa Franc Jožefovega reda.

— **V gostilnah na Nemškem** bodo prepovedali jedilne liste in se bo smelo izdelovati le po dve različni juhi, dve prikuhi in dve mesnati jedi. Na Dunaju je še po dvajset različnih jedi na jedilnih listih, tako da si bogati ljudje lahko privoščijo, kar le srce poželi, dočim na tisoče in tisoče ljudi že cele mesece ni videlo mesa.

— **Razveljavljena obsodba.** Višjesodni svetnik in bivši češki državni poslanec dr. Fran Sláma je bil lani od vojaškega sodišče na Dunaju obsojen radi hudodelstva po § 61. (sokrivda veleizdaje radi opuščene ovadne veleizdajnega podjetja) na pet let težke ječe. Najvišji vojaški sodni dvor je sedaj ničnostni pritožbi obsojenega ugodil ter ga popolnoma oprostil. Z dr. Slámo je bilo oproščenih tudi 28 ž njim vred obsojenih brnskih visokošolcev.

— **Vojni vjetnik in njegova ljubica.** Ruski vojni vjetnik Peter Mutkovič je bil zaposlen v budimpeštanski opekarni Drasche. Tam se je spoznal z delavko Marijo Kidonyi ter se vanjo zaljubil. Policija je izvedela da imata zaljubljenca tajne sestanke, nakar je bil Mutkovič prestavljen drugam. To je njega in njegovo ljubico tako razžalostilo, da sta sklenila umreti. Prerezala sta si žile na rokah in sta bila težko ranjena prenešana v bolnišnico.

— **Kot nadomestilo za salatno olje** rabijo sedaj na Hrvatskem sledečo »brozgo«: Za porcijo salate, zadostujočo za 5—6 oseb, se vzame trdo kuhano jajce, ki se prav drobno razseka in pomeša z enim surovim rumešnjakom. Tej mešanici se prilije primerna količina kisa. Drug recept je ta: Zmešaj rumenjak in beljak surovega jajca prav krepko in dobro, prideni nekoliko soli in polij salato. Ko si salato dobro premešal, prilij kisa. Tako pripravljena salata ima baje prav dober okus.

— **Umrljivost otrok.** L. 1896. je bilo v Avstriji rojenih 925.682 otrok. Od teh jih je umrlo, predno so postali eno leto stari, 217.000. Velik del teh otrok bi se bil pri primerni skrbi, gotovo ohranil pri življenju. Sedaj, med vojno, je umrljivost otrok še veliko večja. Z ozirom na to snujejo na Dunaju velik dom, ki naj bo pribežališče za matere in velik dom za dojenčke. Dunajsko mesto je dalo 7000 štirijaskih metrov veliko stavbišče za tamen brezplačno na razpolaganje. A pri nas?

— **Draginja na Dunaju.** Na trgu na Dunaju so zopet poskočile vse cene govedi in prašičev. Voli, teleta in krave veljajo zdaj že petkrat toliko, kakor pred vojno, prašiči pa šestkrat. Dunajski trg preskrbuje z živino in s prašiči Ogrska. Tam je živine in prašičev sicer dovolj, a spekulantje nalašč zadržujejo oboje, da bi cene še višje pognali. Sploh je postopanje Ogrske jako podučno. Zdaj pošilja v Avstrijo le tretjino tiste množine moke, ki jo je pošiljala v miru, krmil pa sploh nič ne da, pač pa kupuje govejo živino v Avstriji, jo zmasti in jo potem za velikanske cene proda nazaj v Avstrijo.

— **General Suhomlinov.** Je-li general Suhomlinov res izpuščen iz zapor ali ne, še ni natančno znano. Poročila o njegovem skandalu so zelo obširna. Tako se med drugim pripoveduje, da se je še kot zapovednik v Kijevu seznanil z jako lepo gospo, ki je postala zanj največja nesreča. Omrežila ga je popolnoma. Ko je postal Suhomlinov vojni minister, mu je sledila v Petrograd. Kar se je v vojnem ministrstvu tajno sklenilo, je Suhomlinov vse zaupal svoji ljubici. Ta je tako dobila v roke brezbroj vojaških dajatev. Njeni znanci so jo obšipali z dragocenimi darili in z denarjem ter po njenem vplivu dobivali vojaške dajatve, ki so jih potem z velikim dobičkom oddajali raznim špekulantom. Ko je bil polkovnik Mjasojedov zaradi izdajstva obešen, so našli pri njem pisama, ki so v največji meri kompromitirali tudi Suhomlinovo ljubico. Tudi pri njej se je vršila hitna preiskava in so se dobili dokazi proti njej, a vzlic temu se ji ni nič zgodilo. Le v pregnanstvo je bila poslana, a v južno Rusijo, kjer sprejema še sedaj pogostoma bivšega ministra Ščeglovitova. Zelo obremenjajo Suhomlinova tudi pisma, ki jih je pisal bivšemu ministrskemu predsedniku Goremykimu, in ki jih je od njega dobival.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 10. maja: Ema Einspieler, hči deželnosodnega svetnika in hišnega posestnika, 32 let, Streliška ulica 20. — Nežica Detela, učiteljica v Kranjski gori, 30 let, Sv. Petra cesta 93. — Amalija Telian, bivša kuharica, 68 let, Poljanska cesta 16. — Marija Hlebajna, šivilja, 63 let, Gradišče 11. — Kazimir Marič, častniški sluga, v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli. — Marija Bernik, bivša sitarica-hiralka, 64 let, Radeckega cesta 9.

Dne 11. maja: Fran Beden, pekovski mojster, 47 let, Tržaška cesta 4. — Nikolaj Spintre, meščan in zasebnik, 92 let, Sv. Jakoba trg 5.

V deželni bolnišnici:

Dne 4. maja: Amalija Hrovat, hči tovarniškega livarja, 14 mesecev.

Dne 5. maja: Andrej Rak, mlinar in posestnik s Homca, 57 let.

Dne p. maja: Valerija Majdič,

rejenka, 6 mesecev. — Marija Bizovičar, dekla, 34 let.

Dne 7. maja: Ivan Sterle, sejmarni in ščetar, 68 let. — Ana Majcen, hči skladiščnega mojstra s Trate, 12 let.

Dne 8. maja: Elizabeta Plankar, žena tovarniškega nočnega čuvaja, 71 let. — Miroslav Koren, deželni pisarniški oficijant, 72 let. — Josip Fink, železniški delavec, 76 let. — Karel Češnovar, vpokojeni mizar tobačne tovarne, 72 let.

Najboljšo uslugo storite svojim dragim na bojišču, če jih naročite na „Slovenski Narod“, ker le na ta način redno dobivajo poročila iz domovine.

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: **Valentin Kopitar.**

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Mlajša prodajalka

in učonka se sprejmeta začetkom junija v trgovini **J. Spiegl, Kongresni trg 9.** 1543

Predstaviti se je v trgovini.

fermač

dresiran, zelo dober za lov z rodovnikom, **se proda.** 1546

Več pove **Anton Tiran, Mengeš.**

Substituta

za mesec **juli** — ali pa vajenega kandidata že zdaj **bi rad imel notar dr. JIRBAS v Mariboru.** 1540

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo:

BLUZE plašče, jopice, krila, kostume, nočne halje, perilo, modze predmete, športne klobuke in stoznike. Zelo solidna trrdka:

M. Kristofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Fine

otroške oblekce

in krstne oprave.

Kuverte s firmo **== priporočila ==**
Narodna tiskarna.**Melasna krmila za živino**

razpošilja deželna centrala krmil, Ljubljana, Turjaški trg številka 3. V vrečah po 50 kg. Cena je K 35.— za 100 kg.

Prodajalka

boljša moč se sprejme takoj ali pa pozneje v trgovino s specerijskim blagom.

Ponudbe na trrdko

Ivan Perdan

v Ljubljani.

1427

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom smrti naše ljubljene matere, oziroma sestre in tete, gospe

Ivanke Gorjanc

trgovke v Ljubljani

izrekamo tem potom našo najpristnejšo zahvalo.

Posebno pa se zahvaljujemo ge. Luciji Pleško za tolažilne obiske in nesebično požrtvovalnost tekom dolgotrajne bolezni pokojnice, za poklonjene krasne vence in šopke, ter sploh vsem, ki so spremili nepozabno rajnico na nje zadnji poti.

1544

Žalujoci ostali.

Išče se

Gostilna

v najem v mestu ali okol. mesta. Pismene ponudbe na upravn. »Slov. Naroda« pod „mesto Ljubljana“/1553. 1553

Korespondenta

popolnoma samostojnega, event. korespondentinja

(le prve moči) večšega korespondence in strojepisja, se sprejme takoj.

Ponudbe pod „korespondent/1527“ na upravn. »Slov. Narodu«. 1527

Sprejmejo se

sodarski pomočniki

za takojšen nastop. 1554

Ponudbe z navedbo zahteve plače na „Zagrebačku dioničku pivovaru i tvornicu slada u Zagrebu“.

Vse

dame vedo, da je dobro desinfekcijsko sredstvo pri toaleti in postrežbi bolnikov velike važnosti. Dandanes se zahteva, da učinkuje desinfekcijsko sredstvo sigurno in hitro, dalje pa, da ima tudi dober duh in da je poceni. Zelo pogosto

bodemo

opazili, da dame desinfekcijska sredstva, ki imajo duh po karbolu, odstranijo, ker se ta zli vonj težko odpravi z rok, obleke in perila. Če pa vedno le

Lysoform

rabimo, nimamo nobenih neprijetnosti. Lysoform ima prijeten, aromatičen vonj, je poceni in nestrupen. Originalne steklenice v vsaki lekarni in drožeriji po K 1.25. Vse dame naj bi torej le Lysoform

rabile.

Oficijelno subskripcijsko mesto:

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

in njene podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Celju,

sprejemajo prijave na:

četrti 5 1/2 % avstrijsko vojno posojilo

po originalnih pogojih.

5 1/2 % 40letno d. p. amort. drž. posojilo po K 92.50 netto za K 100.— nominale, 5 1/2 % d. p. dne 1. junija 1923 vračljive državne zakladnice po K 95.— netto za K 100.— nominale.

Subskripcija se vrši od 17. aprila do inkl. 15. maja 1916.

Kino Ideal.**Kino Ideal.**

Najlepša in najboljša drama sezije:

ARTUR IMHOFF.

Drama v 6 dejanjih po istoimenskem romanu Hansa Landa. V glavnih vlogah znani umetniki: Erich Kaiser-Titz in Lota Neumann.

Dolžnost 1200 m. Predstavitelj traja 1 1/2 ure.

Zaradi velikih nabavnih stroškov 10 v noviška cen.

Za mladino neprimerno.